

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سازمان نقشه برداری کشور

کمیته مشورتی حقوقی
آبان ماه ۱۴۰۰

احکام پیشنهادی برنامه هفتم توسعه کشور (در حوزه نقشه و اطلاعات مکانی)

مقدمه

با توجه به اهمیت موضوع نقشه و اطلاعات مکانی و به منظور امکان ارائه خدمات هرچه بهتر توسط سازمان نقشه برداری کشور طی برنامه هفتم توسعه کشور و رفع دغدغه های ملی در ادامه برخی از عناوین پیشنهادی جهت تلاش برای درج در برنامه هفتم به شرح زیر ارائه می شود:

ماده ۱

به منظور جلوگیری از موازی کاری و اتلاف منابع کشور، مدیریت متمرکز هزینه‌ها و مصرف بهینه اعتبارات تخصیصی در زمینه‌ی تولید نقشه و اطلاعات مکانی،

الف- کلیه‌ی دستگاه‌های اجرایی مکلفند نیازهای نقشه و اطلاعات مکانی خود را (در مراحل مختلف مطالعاتی، اجرایی و نظارتی پروژه‌های مختلف) از طریق سازمان نقشه‌برداری کشور یا با هماهنگی آن سازمان تأمین نمایند.

ب- نظارت و کنترل فنی بر این قراردادها، مطابق ماده (۱۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور بر عهده سازمان نقشه‌برداری کشور است. پرداخت صورت وضعیت‌های پیشرفت کار یا قطعی پروژه‌ها، صرفاً پس از دریافت، تأیید سازمان نقشه‌برداری کشور مجاز است.

ج- ضوابط اجرایی مربوطه توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصاد و دارایی در شش ماهه‌ی اول برنامه تدوین و ابلاغ خواهد شد.

تبصره‌های ماده ۱

تبصره ۱- ذیحسابان دستگاه‌های اجرایی مکلفند حق نظارت و کنترل فنی سازمان نقشه‌برداری کشور را که براساس بخشنامه‌های سازمان برنامه و بودجه معادل ۱۵ درصد مبلغ صورت حساب نهایی خدمات نقشه‌برداری است پس از اعلام گزارش سازمان کسر و در وجه درآمد عمومی اعلامی واریز نمایند.

تبصره ۲ - فعالیت‌های نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی مطابق جدول شماره (۱۰) شرح خدمات ردیف‌های ۱۴-۶ و ۱۴-۷ تخصص‌های مختلف در آیین‌نامه تشخیص صلاحیت مهندسان مشاور موضوع مصوبه هیأت محترم وزیران به شماره ۲۰۶۳ / ت ۲۸۴۳۷ مورخ ۲۳ تیرماه ۱۳۸۳ می‌باشد. علاوه بر آن مواردی از قبیل تعیین موقعیت به روش‌های مختلف، ایجاد و گسترش شبکه‌های مبنایی از قبیل ژئودزی و ایستگاه‌های دائم، ترازیابی دقیق و ثقل سنجی، طراحی و تعین سطوح مبنایی مسطحاتی، ارتفاعی و سیستم تصویر، تصویربرداری هوایی با هر نوع سکویی، اعم از هواپیما یا پهپاد به مقصود تهیه نقشه نیز شامل این قانون می‌شود.

تبصره‌های ماده ۱

تبصره ۳- در قراردادهایی که فعالیت‌های نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی، موضوع اصلی قرارداد نبوده ولی به این فعالیت‌ها نیاز دارد نیز رعایت این ماده الزامی است.

تبصره ۴- دستگاه‌های اجرایی برای انعقاد قراردادهای موضوع این دستورالعمل، ملزم به استفاده از خدمات مهندسین مشاور تعیین صلاحیت شده توسط سازمان می‌باشند. سازمان نقشه‌برداری کشور نسبت به ارزیابی دوره‌ای مهندسین مشاور ذیصلاح، اقدام نموده و نتایج این ارزیابی را منتشر و به سازمان برنامه و بودجه کشور گزارش می‌نماید. دستگاه‌های اجرایی مجاز به استفاده از این گزارش‌ها برای ارزیابی کیفی شرکت‌ها در قالب آیین‌نامه خرید خدمات مشاوره می‌باشند.

تبصره ۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی مسئولیت حسن اجرای این ماده را از طریق ابلاغ ساز و کارهای لازم به سازمان امور مالیاتی و ذی‌حسابی‌های دستگاه‌های اجرائی برعهده دارد.

ماده ۲

سازمان نقشه‌برداری کشور به عنوان متولی تولید و جمع‌آوری اطلاعات مکانی پایه کشور به‌منظور مستندسازی دائمی وضعیت تغییرات هندسی کشور موظف است نسبت به انجام عکسبرداری پوششی، دوره‌ای کشور اقدام نماید. اعتبارات لازم برای اجرای این مأموریت، با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور و در قالب ردیف اعتباری جدیدی در بودجه سنواتی سازمان نقشه‌برداری تأمین خواهد شد.

تبصره‌های ماده ۲

تبصره ۱: مشارکت سازمان جغرافیایی نیروهای مسلح در این زمینه منوط به هماهنگی کامل آن سازمان با سازمان نقشه‌برداری کشور خواهد بود.

تبصره ۲: دوره‌های انجام، مشخصات فنی و اولویت‌های مناطق عکسبرداری باید در شورای عالی نقشه‌برداری تعیین و مصوب گردد.

تبصره ۳: سازمان نقشه‌برداری کشور مجاز می‌باشد از محل ردیف اعتبارات تخصیصی در این زمینه و درآمدهای حاصل از آن تا سقف ۲۰٪ جهت ارتقاء توان فنی (تجهیزاتی) و پرسنلی خود هزینه نماید.

ماده ۳

به منظور مدیریت بهینه و یکپارچه و ایجاد هماهنگی اجرایی و فنی بین دستگاه‌های اجرایی و هدفمندی اعتبارات مرتبط با فعالیت‌های نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی، کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند برنامه‌های مرتبط با نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی را در قالب استقرار و توسعه نظام ملی داده‌های مکانی (NSDI) به تأیید و تصویب شورای عالی نقشه‌برداری برسانند. از تاریخ تصویب این دستورالعمل، تخصیص اعتبار و مبادله موافقتنامه برای برنامه‌های مذکور منوط به استعلام از سازمان نقشه‌برداری به‌عنوان دبیرخانه شورای عالی و تصویب برنامه‌های مربوطه است.

تبصره‌های ماده ۳

تبصره ۱- سازمان برنامه و بودجه کشور در بخشنامه لایحه بودجه سنواتی، ردیف برنامه مشخصی را با موضوع «استقرار و توسعه نظام ملی داده‌های مکانی (NSDI)» در نظر گرفته و کلیه اعتبارات مربوطه را در این ردیف تجمیع کرده و اقدامات لازم در راستای تأمین و تخصیص اعتبارات مورد نیاز برای طرح‌ها و پروژه‌های مربوطه را به عمل می‌آورد. تخصیص بودجه به پروژه‌هایی صورت می‌گیرد که الزامات و مصوبات استقرار نظام ملی داده‌های مکانی ابلاغی از سوی سازمان نقشه‌برداری را رعایت کرده باشند.

تبصره ۲ - دستگاه‌های اجرایی، با رعایت استانداردهای ملی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی و دستورالعمل‌های نظام ملی داده‌های مکانی (NSDI) سازمان نقشه‌برداری، ضمن تدوین برنامه دوره‌ای مشخص، نسبت به تولید و به‌روز نگه‌داری اطلاعات مکانی‌ای که متولی آن می‌باشند، اقدام نموده و این اطلاعات را در قالب نظام مذکور به اشتراک می‌گذارند.

تبصره‌های ماده ۳

تبصره ۳ - وزارت ارتباطات و فن‌آوری اطلاعات مطابق وظایف قانونی خود باید نسبت به تأمین زیرساخت مناسب مخابراتی و ارتباطی مورد نیاز، با هماهنگی سازمان برنامه و بودجه، سازمان نقشه‌برداری کشور و دستگاه‌های اجرایی، حداکثر ظرف مدت شش ماه از ابلاغ دستورالعمل اقدام نماید.

تبصره ۴ - سازمان نقشه‌برداری کشور با هماهنگی شورای عالی نقشه‌برداری نسبت به تدوین و تهیه ساز و کارهای ارزیابی مستمر عملکرد دستگاه‌های اجرایی، در زمینه استقرار و توسعه نظام ملی داده‌های مکانی (NSDI) و فعالیت‌های نقشه و اطلاعات مکانی اقدام می‌نماید. کلیه دستگاه‌های اجرایی در این زمینه ملزم به همکاری می‌باشند.

تبصره‌های ماده ۳

تبصره ۵- سازمان نقشه‌برداری کشور بر اساس وظایف قانونی، مسئول آرشیو ملی نقشه و اطلاعات مکانی کشور است. تمامی دستگاه‌های اجرایی موظفند محدوده و فراداده مربوط به ذخایر نقشه و اطلاعات مکانی خود را پس از ابلاغ این مصوبه به تدریج و طی حداکثر سه سال در پایگاه داده مکانی ملی کشور ثبت نمایند.

ماده ۴

سازمان نقشه‌برداری کشور در چهارچوب نظام فنی و اجرایی و با هماهنگی سازمان ملی استاندارد ایران نسبت به تدوین یا بازنگری استانداردهای ملی نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی بر اساس استانداردهای بین‌المللی و در راستای سیاست‌ها و اولویتهای کلان کشور اقدام می‌نماید .

ماده ۵

هر نوع فعالیت در زمینه ایجاد، نگهداری، توسعه و تغییر شبکه‌های مبنایی و ایستگاه‌های دائمی تعیین موقعیت و یکپارچه‌سازی داده‌ها و اطلاعات مربوطه، توسط دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، منوط به هماهنگی و کسب مجوز از سازمان نقشه‌برداری کشور است.

تبصره‌های ماده ۵

تبصره ۱- کلیه دستگاه‌های اجرایی مکلفند با سازمان نقشه‌برداری کشور برای نصب علائم و نشانه‌های مرجع نقشه‌برداری مطابق ضوابط و استانداردهای اعلامی سازمان نقشه‌برداری همکاری داشته و نسبت به تأمین فضای مناسب و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای حفظ و نگهداری آن اقدام نماید. وزارت راه و شهرسازی، وزارت کشور و سازمان برنامه و بودجه (سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی استان‌ها) مکلفند نسبت به حفظ و نگهداری علائم و نشانه‌های مرجع با هماهنگی سازمان نقشه‌برداری اقدام نموده و در صورت تخریب یا از بین رفتن این علائم و نشانه‌ها به هردلیلی نسبت به تأمین هزینه‌های لازم برای بازسازی آن با هماهنگی سازمان نقشه‌برداری اقدام نمایند.

تبصره‌های ماده ۵

تبصره ۲ - با توجه به اهمیت رصد تغییرات پوسته و تکمیل شبکه دائم نقاط تعیین موقعیت ماهواره‌ای سازمان نقشه‌برداری کشور موظف می‌گردد تا ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به طراحی تکمیلی این ایستگاه‌ها به تعداد ۵۰۰ ایستگاه برای پوشش مناسب از تمام سطح کشور اقدام نموده و با هماهنگی با سازمان برنامه و بودجه مستندات لازم جهت تأمین بودجه مورد نیاز برای تکمیل این شبکه طی سه سال اول برنامه و همچنین تأمین بودجه لازم برای نگهداری شبکه مذکور را ارائه نماید تا در قانون بودجه سنواتی در فصلی مشخص تعیین گردد. سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به تأمین اعتبارات لازم و تهیه گزارش پیشرفت در قالب گزارشات پیشرفت برنامه هفتم می‌باشد.

تبصره‌های ماده ۵

تبصره ۳ - سازمان نقشه‌برداری با استفاده از داده‌های شبکه‌های مذکور، چهارچوب‌های مرجع مسطحاتی، ارتفاعی، سه بعدی و ثقل را تعیین و به‌روز رسانی می‌نماید. دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی موظفند تمامی فعالیت‌های نقشه‌برداری و اطلاعات مکانی موضوع این دستورالعمل را در قالب این چهارچوب‌های مرجع انجام دهند. ضوابط فنی، استاندارد و دستورالعمل‌های مربوطه توسط سازمان نقشه‌برداری ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۴ - پایش تغییرات هندسی پوسته زمین و تعیین میزان جابجایی آن در ابعاد (مسطحاتی و ارتفاعی) ژئودینامیک و فرونشست، با استفاده از اطلاعات شبکه‌های مذکور انجام می‌شود. دریافت، جمع‌آوری، پردازش، تحلیل داده‌ها و انتشار اطلاعات مرتبط با این موضوع، توسط دستگاه‌های اجرایی و بخش خصوصی، باید با هماهنگی سازمان نقشه‌برداری انجام شود.

تبصره ۵ - کلیه مراکزی که به نحوی دارنده تجهیزات و ایستگاه‌های مرتبط با علائم و نشانه‌های مرجع یا نقشه‌برداری از قبیل شبکه‌های مبنایی و تعیین موقعیت ماهواره‌ای (GPS) یا (DGPS) در کشور می‌باشند موظفند اطلاعات و داده‌های تولید شده خود را به صورت برخط در اختیار سازمان نقشه‌برداری کشور قرار دهند.

تبصره های ماده ۵

تبصره ۶- وزارت فناوری اطلاعات و ارتباطات مکلف است کلیه امکانات و تجهیزات لازم به منظور دسترسی برخط به علائم و نشانه‌های مرجع از جمله شبکه‌های مبنایی و ایستگاه‌های دائمی موجود سازمان نقشه‌برداری را فراهم آورده و امکانات سخت‌افزاری و نرم‌افزاری لازم برای ارائه خدمات برخط ایستگاه‌های موجود و گسترش یافته و همچنین ایستگاه‌های مربوط به سایر مؤسسات و دستگاه‌های اجرایی را برای سازمان نقشه‌برداری فراهم نماید.

ماده ۶

به منظور تأمین نقشه‌های مورد نیاز کاداستر دریایی کشور و در راستای استفاده بهینه از منابع دریایی سازمان نقشه‌برداری کشور موظف به تهیه نقشه‌های بزرگ مقیاس ۱:۵۰۰ از بنادر و مستحذات دریایی و نقشه‌های پوششی ۱:۱۰۰۰۰ از تمامی آبهای تحت حاکمیت کشور می‌باشد. سازمان نقشه‌برداری کشور موظف می‌گردد تا در جهت تحقق قانون حدنگار ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ، برنامه اجرایی تهیه نقشه‌های مذکور را با دوره‌های زمانی ۵ ساله با هماهنگی با سازمان برنامه و بودجه، ارائه نماید تا اعتبارات لازم جهت انجام این مأموریت در بودجه‌های سنواتی سازمان نقشه‌برداری کشور پیش‌بینی گردد. سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به تأمین اعتبارات لازم و تهیه گزارش پیشرفت در قالب گزارشات پیشرفت برنامه هفتم می‌باشد.

ماده ۷

در راستای تحقق دولت الکترونیک، سازمان نقشه‌برداری کشور مسئول تأمین نقشه‌های مبتنی بر سامانه اطلاعات مکانی برای کلیه متقاضیان بوده و موظف است با استفاده از امکانات خود و سایر مراجع قانونی و همچنین از طریق برون‌سپاری فعالیت‌ها و خرید خدمت بخش خصوصی، نقشه‌های یک پانصدم و یک دوهزارم شهرها و آبادی‌های کشور را تهیه و تأمین نماید. از تاریخ ابلاغ قانون سازمان نقشه‌برداری کشور موظف می‌گردد تا ظرف مدت ۶ ماه با هماهنگی با سازمان برنامه و بودجه برنامه اجرایی و نیازهای بودجه‌ای خود را جهت تکمیل نقشه‌های مذکور ارائه نماید. سازمان برنامه و بودجه نیز موظف به تأمین اعتبارات لازم و تهیه گزارش پیشرفت در قالب گزارشات پیشرفت برنامه هفتم می‌باشد.

ماده ۸

به منظور افزایش کارایی و اثربخشی بستر زیرساخت اطلاعات مکانی ملی کشور و خدمات دولت الکترونیک، در راستای ارتقاء تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری کلان، در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی، سلامت، و فرهنگی اقدامات زیر انجام می‌شود:

الف- سازمان نقشه‌برداری کشور مکلف است تا پایان سال دوم برنامه، نسبت به تدوین برنامه اجرایی "همسان رقومی" (Digital Twin)، بعد از اجرای حداقل دو پروژه آزمایشی در سطح شهری اقدام نماید.

ب- سایر دستگاه‌ها مکلفند تا پایان سال چهارم برنامه نسبت به همگامی با برنامه همسان رقومی تمهیدات لازم را فراهم آورند.

با تشکر از توجه شما

